

Bene svarbiausia, grįžtant į Lietuvą, yra **susiplanuoti grįžimą**. Žinant, kuo reikia pasirūpinti dar iki išvažiavimo, o ką reikės daryti iš karto grįžus, jums padės sklandžiau iš naujo įsilieti į Lietuvos visuomenę, išvengti bereikalingos psichologinės ir emocinės įtampos ir sumažinti biurokratinės kliūtis.

Pirmiausia, **apgalvokite, kur gyvensite**: ar grįšite į regioną, iš kurio esate kilęs, o gal norite pabandyti gyventi visai kitame Lietuvos krašte (naudingos informacijos apie regionus ieškokite [Regionų skiltyje](#)). Ar planuojate būstą nuomotis, laikinai pagyventi pas gimines, o gal turite santaupų nuosavam butui ar namui? Čia reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad jums reikės [deklaruoti gyvenamąją vietą](#); planuojantiems skolintis iš banko svarbios sąlygos gauti [būsto paskolą](#). O galbūt jūs atitinkate reikalavimus gauti [paramą būstui įsigyti](#) ar [išsinuomoti](#)? Daugiau informacijos šiomis temomis rasite skiltyje [būstas](#).

Ieškokite darbo dar iki grįžimo į Lietuvą. Grįžus ir iš karto įsidarbinus ne tik turėsite pastovų pajamų šaltinį, bet ir nereikės rūpintis tokiais dalykais kaip [Privalomasis sveikatos draudimas](#) (už darbuotojus ši mokesčių suma darbdavys). Daugiau informacijos apie darbo paiešką rasite skiltyje [Darbas Lietuvoje](#). Jeigu dar tik pradėsite karjerą ir norite save išbandyti profesinėje stažuotėje, galite išmėginti jėgas programose „[Kurk Lietuvai](#)“ ar „[Talentai Lietuvai](#)“.

Jeigu galvojate apie [verslo pradžią](#), naudinga žinoti apie [verslo formas](#), privalomus [mokesčius](#) ir [valstybės teikiamą paramą](#).

Jeigu turite **vaikų**, pasirūpinkite jų **adaptacija**. Jeigu vaikas **ikimokyklinio amžiaus**, pasidomėkite darželių situacija [konkrečiame regione](#): kokių darželių esama, kokia priėmimo tvarka, kiek yra laisvų vietų, ar galima užregistruoti vaiką dar iki grįžimo ir t.t. ([daugiau informacijos apie ikimokyklinį ugdymą](#)). Jeigu vaikas jau eina į mokyklą, grįžus iš užsienio greičiausiai bus stengiamasi nustatyti, koks jo žinių lygis ir kokią lietuvišką klasę jis geriausiai atitiktų. Daug kas priklauso ir nuo vaiko lietuvių kalbos lygio: jeigu atvykę vaikai visiškai nemoka **lietuvių kalbos**, jie gali mokytis išlyginamojoje klasėje ar mobilioje grupėje ([daugiau informacijos apie mokymąsi mokyklose](#)). Sunkiai kalbantys lietuviškai vaikai dar iki grįžimo į Lietuvą gali pagilinti savo lietuvių kalbos žinias [nuotoliniu būdu](#) arba [lituanistinėje mokykloje](#).

Grįžtantys su **šeimos nariais užsieniečiais** turėtų iš anksto pasidomėti tuo, kokį [dokumentą užsienietis gali gauti](#) Lietuvoje, kokius dokumentus jam reikės pristatyti Migracijos institucijoms, kokios yra [užsieniečių įsidarbinimo sąlygos](#) ar kaip jiems [išmokti lietuvių kalbos](#). Jeigu grįžtate užsienyje sudarę santuoką ar sulaukę šeimos pagausėjimo, nepamirškite, kad informaciją apie naujus šeimos narius būtina užregistruoti Lietuvos institucijose (daugiau informacijos: [kaip įregistruoti užsienyje gimusį vaiką?](#) ir [kaip įregistruoti užsienyje sudarytą santuoką/ištuoką?](#)). Jei dar tik planuojate vestuves, jums bus naudinga informacija apie

[santuokas su užsieniečiais.](#)

Gaunantys **socialines išmokas** kitoje ES šalyje turėtų žinoti, kad didžiąją dalį šių išmokų galima persikelti į Lietuvą. Skaitykite daugiau: [darbo stažo sumavimas](#) ir [senatvės pensijos, nedarbo išmokos, vaiko gimimo ir auginimo išmokos](#).

Apibendrinant, pagrindiniai žingsniai grįžtant į Lietuvą turėtų būti šie:

1. Prieš išvykimą, [gaukite reikiamus dokumentus](#).
2. **Deklaruokite išvykimą** iš užsienio valstybės, kurioje gyvenote.
3. **Grįžus deklaruokite gyvenamąją vietą Lietuvoje** (jeigu išvykdami iš Lietuvos buvote deklaravę išvykimą). Tai padaryti galima internetu „Elektroninių valdžios vartų“ interneto svetainėje, adresu [epaslaugos.lt](#), arba seniūnijoje, Jums priklausančioje pagal gyvenamąją vietą.
4. **Atsidarykite lietuvišką banko sąskaitą**, jeigu jos neturite. Turėdami prisijungimus prie elektroninės bankininkystės, galėsite naudotis [elektroninės valdžios paslaugomis](#).
5. **Pasirūpinkite privalomuoju sveikatos draudimu (PSD)**. Nuo gyvenamosios vietos deklaravimo Lietuvoje momento atsiranda pareiga mokėti PSD įmoką „Sodrai“. Dirbančiajam pačiam daryti nieko nereikia, visos privalomos įmokos sumokamos kartu su darbo užmokesčiu. Jei grįžęs iš užsienio žmogus kurį laiką nedirba, jis turi PSD įmokas mokėti savarankiškai arba gali būti draustas valstybės lėšomis, jei yra pensininkas, Užimtumo tarnyboje registruotas bedarbis, moksleivis, dieninių studijų studentas, vienas iš tėvų, auginantis vaiką iki 8 metų ir kt. Jeigu ieškositės darbo, užsiregistruokite Užimtumo tarnyboje, ir būsite draudžiamas valstybės. [Daugiau apie PSD](#)
6. **Pasirinkite sveikatos priežiūros įstaigą ir joje prisiregistruokite**. Prieš registruodamiesi įsitikinkite, kad jūsų pasirinktoji gydymo įstaiga (poliklinika ar šeimos gydytojo centras, klinika) yra sudariusi sutartį su teritorine ligonių kasa dėl pacientams teikiamų paslaugų apmokėjimo. Tuomet jums nereikės mokėti už paslaugas, apmokamas Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšomis.

© 2018.

Renkuosi Lietuvą